

# HØJESTERETS KENDELSE

## afsagt mandag den 18. april 2011

**Sag 246/2010**

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Tyge Trier, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af retten på Frederiksberg den 25. juni 2010 og af Østre Landsrets 4. afdeling den 1. juli 2010. Procesbevillingsnævnet har den 10. august 2010 meddelt tilladelse til, at landsrettens kendelse indbringes for Højesteret.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Thomas Rørdam, Poul Dahl Jensen og Henrik Waaben.

### **Påstande**

Kærende, T, har nedlagt påstand om, principalt at landsrettens kendelse af 1. juli 2010 omgøres, således at varetægtsfængsling fra den 18. maj 2010 underkendes, subsidiært at varetægtsfængslingen underkendes for en af Højesteret fastlagt periode mellem 2. juli og 19. august 2010.

Rigsadvokaten har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse af 1. juli 2010 stadfæstes.

### **Sagsfremstilling**

T, som er født den 25. december 1994, blev den 19. maj 2010 fremstillet i grundlovsforhør sigtet for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, ved aftenen forinden i forening med en på det tidspunkt ukendt gerningsmand ved vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af

vold at have frataget en jævnaldrende dreng en mobiltelefon og en sølvhalskæde til en samlet værdi af ca. 5.000 kr., idet de truede ham med en kniv.

T erkendte sig skyldig og blev varetægtsfængslet i surrogat på en lukket institution for unge i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, jf. § 765, med frist til den 21. maj 2010.

Ved et retsmøde den 21. maj 2010 blev fristen forlænget til den 28. maj 2010. Da T havde erkendt sig skyldig, og da medgerningsmanden på dette tidspunkt var anholdt og skulle fremstilles i grundlovsforhør senere samme dag, fandt retten, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, ikke længere var opfyldt. Da hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed imidlertid skønnedes at kræve, at T ikke var på fri fod, blev fængslingen forlænget i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1.

Østre Landsret stadfæstede kendelsen den 22. maj 2010.

Ved et retsmøde den 28. maj 2010 blev fristen for varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, nr. 1, forlænget til den 11. juni 2010.

Den 11. juni 2010 gav T samtykke til frivillig forlængelse til den 25. juni 2010.

Sagen blev herefter berammet til hovedforhandling til foretagelse den 7. september 2010.

Ved et retsmøde den 25. juni 2010 blev det bestemt, at T skulle forblive varetægtsfængslet, indtil der var afsagt dom i sagen, jf. § 762, stk. 2, nr. 1, jf. § 765, jf. § 767, stk. 2. Kendelsen blev stadfæstet af Østre Landsret den 1. juli 2010.

Ved Østre Landsrets kendelse af 19. august 2010 blev T løsladt, idet hensynet til retshåndhævelsen ikke længere fandtes at kræve, at han var frihedsberøvet.

### **Anbringender**

T har navnlig anført, at varetægtsfængsling i overensstemmelse med praksis bør afvises i sager om ikke planlagte gaderøverier med beskedent udbytte begået af unge mennesker, også selvom der benyttes knivvåben. Retshåndhævelsesarrest forudsætter en forventelig konkret forskyldt straf på mindst 1½ års fængsel. Anklagemyndigheden har ikke påvist en saglig

grund til at fravige praksis, slet ikke når det gælder en ustraffet 15-årig dreng i en sag uden anvendelse af vold, og hvor han alene havde en underordnet rolle.

Rigsadvokaten har navnlig anført, at retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, skal tilgodese hensynet til, at befolkningens retsfølelse ikke krænkes ved, at den sigtede er på fri fod. Ved bedømmelsen af, om dette kriterium er opfyldt, skal der foretages en konkret vurdering af kriminalitetens art og de omstændigheder, hvorunder den er begået, samt hvor lang en fængselsstraf det pågældende forhold må antages at medføre.

Selvom det må erkendes, at kravet i § 762, stk. 2, nr. 1, i almindelighed forudsætter, at der i den konkrete sag kan ventes idømt en fængselsstraf af formentlig ikke under 1½ års fængsel, kan det ikke udelukkes, at også forhold, hvor den konkret forskyldte straf vil blive mindre, dog på grund af deres art og de omstændigheder, hvorunder de er begået, kan anses for at være af en sådan grovhed, at varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, nr. 1, bør kunne anvendes.

Det foreliggende gaderøveri er ud fra en konkret vurdering af en sådan grovhed, at varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, nr. 1, bør kunne anvendes, selvom det måtte ventes, at straffen ikke ville blive mindst 1½ års fængsel.

Det må i den forbindelse indgå i vurderingen, at der efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, kan ske varetægtsfængsling, når der er tale om en overtrædelse af de i bestemmelsen angivne straffebestemmelser, herunder simpel vold efter straffelovens § 244, når den forventelige straf er mindst 60 dages fængsel, og når hensynet til retshåndhævelsen kræver det.

### **Højesterets begrundelse og resultat**

Højesteret bemærker indledningsvis, at der alene foreligger tilladelse til kære af landsrettens kendelse af 1. juli 2010. Højesteret kan derfor alene tage stilling til spørgsmålet om varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, efter den 25. juni 2010.

Som anført i Højesterets kendelse af 16. marts 1983 (UfR 1983 s. 391) forudsætter anvendelse af varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2 (nu stk. 2, nr. 1), efter bestemmelsens forarbejder, at sigtelsen angår forhold af en sådan grovhed, at der må forventes idømt en lang-

varig fængselsstraf eller anden strafferetlig foranstaltning af tilsvarende indgribende betydning.

Af forarbejderne til lov nr. 386 af 10. juni 1987, hvor nr. 2 blev indsat i § 762, stk. 2, fremgår, at man med lovforslaget opretholdt den almindelige bestemmelse om retshåndhævelsesarrest som § 762, stk. 2, nr. 1, og at der efter Justitsministeriets opfattelse ikke var grundlag for den antagelse, at domstolene efter vedtagelse af den foreslåede nye bestemmelse skulle ændre anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse, nu § 762, stk. 2, nr. 1 (FT 1986-87, tillæg A, sp. 2608, og tillæg B, sp. 2170).

Efter de oplysninger, der forelå om karakteren og grovheden af det påsigtede forhold og om T's personlige forhold, herunder hans unge alder og ustraffede fortid, da byretten og landsretten traf afgørelse om varetægtsfængsling den 25. juni og den 1. juli 2010, finder Højesteret, at T måtte forventes idømt en straf udmålt i måneder.

På den baggrund var betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, ikke opfyldt, og Højesteret ændrer derfor byrettens og landsrettens kendelser som nedenfor bestemt.

### **Thi bestemmes:**

Påstanden om fortsat varetægtsfængsling af T burde ikke være taget til følge ved byrettens og landsrettens kendelser.

Kæremålsomkostningerne for landsret og Højesteret skal betales af statskassen.